

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Néprajz
Tárgykód:	ALTKTA1051
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Oktatás célja:

Az előadások célja a magyar népi kultúra megismertetése, ismereteinek beépítése az oktató-nevelő munkába. A néprajzi és folklór előadások segítségével a népi kultúra alapfogalmainak megtanítása. Átfogó ismeretek nyújtása a magyar falusi életmódról, életről.

Tantárgy tartalma:

- Bevezetés a néprajzba. A magyar néprajztudomány története, kutatási ágai. A legfontosabb szakirodalom, források, kutatási irányzatok megismertetése.
- Gyűjtés módszertana, etikája, szakmódszertani ismeretek, a tudományos munka metódusai. Néprajzi dolgozat írásának módszertana és gyakorlata.
- Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak, különösen szűkebb régiókhöz tartozó tájak és kultúrájuk. (Szigetköz, Rábaköz, Hanság, Sokoróalja)
- A falusi gyermekek élete, a gyermekkor költészete, kutatástörténete. A gyermekfolklór műfajai: mondóka, dajkarím, énekes körjáték, kiszámoló.
- Népszokások. Jeles napok szokásai, naptári ünnepek, kiemelve szűkebb hazánkra vonatkozó kutatásokat. Népszokások. Az emberi élet szokásai, átmeneti rítusai (keresztelő, lakodalom, halál).
- Hiedelemlények, természetfeletti képességű emberek (táltos, garabonciás, boszorkány) és hozzájuk fűződő népköltészeti alkotások (hiedelemmonda, ráolvasás).
- A néprajz- és folklórismeret felhasználásának lehetőségei a tanóra és szabadidős tevékenység keretében.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Ismerjék a hallgatók a magyar népi kultúra területeit, ismertető jegyeit. Tudják alkalmazni tanítói munkájukban, a tárgyi kultúra- és folklór alkotásait. Használni tudják a néprajz különböző forrásait, kutatási módszereit.

Kötelező irodalom:

ALÁNYI ÖT IRODALOM

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Néprajz
Tárgykód:	ALTKTA1051
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Kötelező irodalom:

- Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Kiskönyvtára. Budapest, é. n.
- Balassa Iván-Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, 1979.
- Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. In: Tanítók kiskönyvtára. Budapest, 1992.
- Barsi Ernő: Daloló Szigetköz. Győrzámoly, 1995.
- Bálint Sándor: Népünk ünnepei. Az egyházi év néprajza. Budapest, 1938.
- Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd. Budapest, 1989.
- Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága. Budapest, 1981.
- Dömötör Tekla: Magyar népszokások. Budapest, 1983.
- Gazda Klára: Gyermekvilág Esztelneken. Bukarest, 1980.
- Kerényi György: Gyermekjátékok. MNT I. Budapest, 1951.
- Kerényi György: Jeles napok. MNT II. Budapest, 1953.
- Kerényi György: Magyar énekes népszokások. Budapest, 1982.
- Kiss Áron: Gyermekjáték-gyűjtemény. Budapest, 1891.
- Kósa László-Filep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1983.
- Kunt Ernő: Az utolsó átváltozás. A magyar parasztság halálképe. Budapest, 1987.
- Liszka József: Ágas-bogas fa. Dunaszerdahely, 1992.
- Lükő Gábor: A magyar lélek formái. Budapest, 1942.
- Magyar Néprajz V. Népköltészet. Főszerkesztő: Vargyas Lajos, Budapest, 1988.
- Magyar Néprajz VI. Népzene- Néptánc- Népi játék. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, Budapest, 1990.
- Magyar Néprajz VII. Népszokás- Néphit- Népi vallásosság. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, 1990.
- Róheim Géza: Magyar néphit és népszokások. Budapest, 1925.
- Tátray Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Budapest, 1997.
- Timaffy László: Rábaköz és a Hanság. Győr, 1991.
- Timaffy László: Táltosok, tudósok, boszorkányok. Kisalföldi népmondák. Győr, 1992.
- Oktató: Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna